

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 25-го Сентября — 1838 — Wilno. Piątek. 25-go Września.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 15-го Сентября.

30-го Августа, въ день тезоименитства Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Цесаревича, Государыня Императрица изволила прибыть благополучно въ Веймаръ, въ одиннадцатомъ часу утра, и Ихъ Величества и Ихъ Высочества отправились въ Греко-Россійскую церковь, для слушанія Божественной Литургіи.

31-го числа, въ семь часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ выѣхать изъ Веймара въ Магдебургъ, къ маневрамъ 4 Корпуса Прусскихъ войскъ, — Государыня же Императрица, Его Высочество Наслѣдникъ Цесаревичъ и Ея Высочество Великая Княжна Александра Николаевна остались еще на нѣсколько дней въ Веймарѣ.

Въ Магдебургъ Государь Императоръ прибылъ того же числа, въ восемь часовъ вечера, гдѣ уже находился Его Величество Король Прусскій.

1-го Сентября, Его Императорское Величество, вмѣстѣ съ Его Величествомъ Королемъ, присутствовали на смотръ войскъ 4-го Корпуса, собранныхъ въ лагерь, подъ начальствомъ Его Королевскаго Высочества Принца Карла Прусскаго.

Государь Императоръ, вмѣстѣ съ Его Величествомъ Королемъ, изволилъ кушать у Его Высочества Принца Карла. На семь обѣдъ находились: Его Величество Король Ганноверскій, Прусскіе и другіе Принцы съ ихъ супругами, и всѣ Генералы и Полковники 4-го Корпуса и въ Магдебургѣ находившіеся, какъ равно свиты Ихъ Величествъ и Ихъ Высочествъ.

Вечеру была общая зоря въ самомъ городѣ, къ которой сведены были музыканты всѣхъ полковъ, расположенныхъ въ лагерь.

Ужинъ былъ у Его Высочества Принца Карла. 2-го Сентября, поутру, Государь Императоръ присутствовалъ на корпусномъ ученіи войскъ 4-го Корпуса. — Обѣдъ былъ у Его Высочества Принца Карла. Вечеромъ, Его Императорское Величество изволилъ быть на балѣ, данномъ отъ дворянства.

3-го Сентября, Государь Императоръ, по окончаніи маневра, возвратясь въ городъ, изволилъ отправиться изъ Магдебурга въ Потсдамъ, въ часъ пополудни, и на пути въ Бранденбургъ, гдѣ расположенъ Кирасирскій имени Его Величества полкъ, Государь Императоръ осматривалъ оный, и продолжая путь, прибылъ въ Потсдамъ благополучно, того же числа, въ десять часовъ пополудни.

4-го числа, въ Воскресенье, Государь Императоръ, въ девять часовъ утра, изволилъ слушать Божественную Литургію въ церкви устроенной въ Потсдамскомъ загородномъ дворцѣ.

Въ пятомъ часу пополудни, изволилъ прибыть въ Потсдамъ Ихъ Императорскія Высочества, Великая Княжна Марія Николаевна и Ольга Николаевна, изъ С. Петербурга, и въ скоромъ времени потомъ, Государыня Императрица, Его Императорское Высочество Наслѣдникъ Цесаревичъ и Ея Высочество Великая Княжна Александра Николаевна, изъ Веймара.

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 15-go Września.

Дня 30-го Сierпня, в днiу Wysokich Imienin Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA, CESARZOWA JEJ MOŚĆ raczyła przybyć szczęśliwie do Weimaru, o godzinie jedenastej z rana NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO I Ich WYSOKOŚCI udali się do cerkwi Greko-Rossyjskiej, dla słuchania Mszy Świętej.

Дня 31-го о сіодмеј з рана, CESARZ JEJ MOŚĆ raczył wyjechać z Weimaru do Magdeburga, na manewry 4-go Korpusu wojsk Pruskich, — a CESARZOWA JEJ MOŚĆ, JEJ WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZ I JEJ WYSOKOŚĆ WIELKA XIĘŻNICZKA ALEXANDRA NIKOLAJEWNA zostali jeszcze na dni kilka w Weimarze.

CESARZ JEJ MOŚĆ przybył do Magdeburga dnia tego, o ósmej wieczorem, gdzie się już znajdował Najjaśniejszy Król Pruski.

Дня 1-го Września, JEJ CESARSKA MOŚĆ, razem z Królem JEJ MOŚCIĄ, znajdowali się na przegładzie wojsk 4-go Korpusu, w obozie zgromadzonych, pod naczelnictwem JEJ KRÓLEWSKIEJ WYSOKOŚCI XIĘCIA KAROLA Pruskiego.

CESARZ JEJ MOŚĆ, razem z Najjaśniejszym Królem, raczył być na obiedzie u JEJ WYSOKOŚCI XIĘCIA KAROLA. Na tym obiedzie znajdowali się Najjaśniejszy Król Hannoverki, Xięćta Pruscy i inni ze swemi małżonkami, tudzież wszyscy Jenerałowie i Półkownicy 4-go Korpusu i w Magdeburgu znajdujący się, tudzież orszaku NAJJAŚNIEJSZYCH MONARCHÓW I Ich WYSOKOŚCI.

Wieczorem wykonany był capstryk w samem mieście, przez połączonych muzykantów wszystkich półkow, w obozie rozłożonych.

Wieczera była u JEJ WYSOKOŚCI XIĘCIA KAROLA.

Дня 2-го Września, z rana, CESARZ JEJ MOŚĆ znajdował się na korpusowem ćwiczeniu wojsk 4-go Korpusu. — Obiad był u JEJ WYSOKOŚCI XIĘCIA KAROLA. Wieczorem, JEJ CESARSKA MOŚĆ raczył być na balu, przez obywateli danym.

Дня 3-го Września, CESARZ JEJ MOŚĆ, po ukończeniu manewrów, powróciwszy do miasta, raczył wyjechać z Magdeburga do Poczdamu, o pierwszej z południa, i na drodze do Brandenburга, gdzie jest rozłożony półk Kiryssyerów, noszący imie NAJJAŚNIEJSZEGO PANA, CESARZ JEJ MOŚĆ czynił jego przegład, i jadąc dalej, szczęśliwie przybył do Poczdamu, dnia tegoż, o godzinie dziesiątej wieczorem.

Дня 4-го, w Niedzielę, CESARZ JEJ MOŚĆ, o dziesiątej z rana, raczył słuchać Mszy Świętej w kaplicy, urządzonej w Potsdamskim pałacu letnim.

O godzinie piątej z południa, raczyła przybyć do Poczdamu Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI, WIELKIE XIĘŻNICZKI MARYA NIKOLAJEWNA I OLGA NIKOLAJEWNA, z S. Petersburga, i wkrótce potem, CESARZOWA JEJ MOŚĆ, JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZ I JEJ WYSOKOŚĆ WIELKA XIĘŻNICZKA ALEXANDRA NIKOLAJEWNA, z Weimaru.

Ихъ Императорскія Величества и Ихъ Императорскія Высочества находятся въ вождельномъ здравіи.

О путешествіи Государыни Императрицы получены слѣдующія извѣстія изъ Веймара отъ 1-го (13) Сентября: „20-го числа минувшаго Августа, Государыня Императрица изволила предпринять обратное Свое путешествие изъ Тегернзе въ Берлинъ, чрезъ Брегенцъ, Ульмъ, Нюрнбергъ и Веймаръ.—Ея же Высочество Великая Княжна Александра Николаевна, чувствуя себя не совсѣмъ здоровою, принуждена была остаться въ Тегернзе до 23-го Августа, откуда и изволила выехать навстрѣчу Государыни Императрицы въ Ульмъ, и продолжать дальнѣйшее путешествие вмѣстѣ съ Ея Императорскимъ Величествомъ.

Прибывъ въ Веймаръ, Ея Величество изволила найти тамъ Государя Императора и Его Высочество Государя Наслѣдника Цесаревича, значительно поправившагося въ Своемъ здоровьѣ.

Вчерашняго числа Государь Императоръ изволилъ оставить Веймаръ, и отправиться въ Магдебургъ на маневры Прусскаго войска, а Ея Императорское Величество съ Государемъ Наслѣдникомъ Цесаревичемъ и Великою Княжною намѣрены выехать, 3-го ч. Сентября, и продолжать путешествие до Потсдама.” (С. П.)

Высочайшею Грамотою отъ 24 Іюля, Двора Е. И. В. Оберъ-Готмейстеръ, Членъ Государственнаго Совѣта Царства Польскаго, Князь Яблоновскій, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Святаго равноапостольнаго Князя Владиміра второй степени.

— Высочайшею Грамотою отъ 21 Іюля, Президентъ Польскаго Банка, Статсъ-Совѣтникъ Любавицскій, Всемилостивѣйше пожалованъ знаками Ордена Св. Анны первой степени, украшенными Императорскою Короною.

— Высочайшею Грамотою отъ 24-го Іюля, Членъ Государственнаго Совѣта Царства Польскаго, Государственный Совѣтникъ Шаняской, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны первой степени.

— Высочайшимъ именнымъ указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 8-й день минувшаго Августа, Ректоръ Варшавской Римско-Католической Духовной Академіи, Прелатъ Подляской Кафедры, Ксендзь Графъ Альбертъ Осволинскій, Всемилостивѣйше сопричисленъ къ Императорскому и Царскому Орденоу Св. Станислава третьей степени. (Р. И.)

— Императорская Россійская Академія, въ собраніи своемъ 3 Сентября сего 1838 года, избрала, по предложенію Г-на Президента въ Дѣйствительные свои Члены, Г-на Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника, Предсѣдателя Комитета Цензуры иностранной, Александра Ивановича Красовскаго.

— Его Величество Государь Императоръ, согласно положенію Комитета Гг. Министровъ, состоявшемуся 5 Іюля сего года въ слѣдствіе представленія Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: опредѣлить къ Друскеникскимъ минеральнымъ водамъ особаго Смотрителя, Врача и Аптекаря съ правами Государственной службы; отвести должность Смотрителя къ IX классу, а пенсію назначить ему по VII разряду; мундиръ какъ Смотрителю такъ и Врачу предоставить IX, а Провизору или Аптекарю X разряда, пенсію же сямъ послѣднимъ опредѣлять на общемъ о пенсіяхъ для медицинскихъ и фармацевтическихъ чиновниковъ положеніи. (Снб. В.)

— Во исполненіе Указа Правительствующаго Сената отъ 3-го Мая сего года, коимъ при изъявленіи согласія на мнѣніе Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, по дѣлу объ освобожденіи Шавельскаго Евангелическо-Лютеранскаго церковнаго совѣта отъ зависимости мѣстнаго главнаго церковнаго попечительства сего исповѣданія, предоставлялось ему однако жъ испросить на сіе Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе, оны Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ входилъ объ ономъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ.

По положенію Комитета Гг. Министровъ, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: оставить Шавельскій Евангелическо-Лютеранскій церковный конвентъ въ независимости отъ мѣстнаго главнаго церковнаго попечительства, съ тѣмъ однако жъ, чтобы на будущее время въ выборъ членовъ конвента участвовали и филиальные приходы, или же, чтобы къ нынѣшнимъ 4-мъ членамъ, избрано было еще отъ каждой, къ Шавельскому приходу принадлежащей филиальной церкви, по одному Депута-

НАЈЛАСНѢЙШІЕ ЦЕСАРСТВО ИХЪ МОЩЬ И ИХЪ ЦЕСАРСКІЕ ВЫСОКОСТИ НАЈДУЮТЪ СЯ ВЪ ПОЖАДАНѢМЪ ЗДРОВІИ.

О подрѣзѣ Цесарзowej Jej Моѣи получено изъ Веймара подъ днѣмъ 1-мъ (13) Września, wiadomości następujące: Dnia 20-go przeszłego Sierpnia, Cesarzowa Jej Mość raczyła przedsięwziąć podróż na powrót z Tegernsee do Berlina, przez Bregentz, Ulm, Norymbergę i Weimar.— A Jej Wysokość Wielka Xiężniczka ALEXANDRA NIKOŁAJEWNA, czując się nie zupełnie zdrową, zmuszoną była pozostać w Tegernsee do 23-go Sierpnia, skąd raczyła wyjechać na spotkanie Cesarzowej Jej Mości do Ulmu, i odbywać dalszą podróż razem z Jej Cesarzką Mością.

Przybywszy do Weimaru, NAJLASNIEJSZA PANI została tam Cesarza Jego Mości i Jego Wysokość Następce Cesarzewicza, który znacznie się poprawił na zdrowiu.

Dnia wczorajszego Cesarz Jego Mość raczył wyjechać z Wejmaru, i udać się do Magdeburga na manewry wojska Pruskiego, a JEJ CESARSKA MOŚĆ z CESARZEWICZEM NASTĘPCĄ i WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ mają zamiar wyjechać 3-go Września, w dalszą podróż do Potsdamu.” (P.P.)

Przez Najwyższy Dyplomata pod dнѣмъ 24 m Lipca, Wielki Mistrz Dworu JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, Członek Rady Stanu Królestwa Polskiego, Xiąże Jabłonowski, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Świętego Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza drugiego stopnia.

— Przez Najwyższy Dyplomata pod dнѣмъ 21-m Lipca, Prezydent Banku Polskiego, Radzca Stanu Lubowidzki, Najłaskawiej udarowany znakami Orderu Sw. Anny pierwszego stopnia Cesarzką Koroną ozdobionemi.

— Przez Najwyższy Dyplomata pod dнѣмъ 24-m Lipca, Członek Rady Stanu Królestwa Polskiego, Radzca Stanu Szaniawski, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Anny pierwszego stopnia.

— Najwyższym Imiennym Ukazem, do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, w dнѣ 7-m przeszłego Sierpnia, Rektor Warszawskiej Rzymsko-Katolickiej Duchownej Akademii, Prałat Katedralny Podlaski, Xiądz Albert Hrabia Ossoliński, Najłaskawiej policzony do Cesarzkiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława trzeciego stopnia. (R. In.)

— Cesarzka Akademia Rosyjska, na posiedzeniu swoimъ 3-go Września ter. 1838 roku, na przetożenie Pana Prezydenta obratła Rzeczywistym Członkiem swoim, Pana Rzeczywistego Radzcę Stanu, Prezydenta w Komitecie Cenzury zagranicznej, Alexandra Iwanowicza Krassowskiego.

— JEJ CESARSKA MOŚĆ, zgodnie z postanowieniem Komitetu PP. Ministrów, nastatęmъ 5-go Lipca terażniejszego roku, na skutek przedstawienia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, Najwyżej rozkazać raczył: naznaczyć do Druskienickich wód mineralnych osobnego Dozorcę, Medyka i Aptekarza z prawami służby Państwa, odnieść obowiązek Dozorczy do IX klasy, a pensją naznaczyć mu, podługъ VII rzędu; mundury takъ dozorczy, jak i Medykowi zostawić IX, a Prowizorowi czyli Aptekarzowi X rzędu, pensyę zaś tymъ ostatnimъ naznaczać, podługъ ogólnej o pensyachъ dla urzędnikówъ Medycznych i Formaceutycznych ustawy. (G.S.P.)

— Dla wypełnienia Ukazu Rządzącego Senatowi pod dнѣмъ 3-m Maja roku terażniejszego, przez który przy oświadczeniu zgodzenia się na opinię P. Ministra Spraw Wewnętrznych, w rzeczy o uwolnieniu Szawelskiej Ewangielicko-Luterskiej Rady Kościelnej od zależenia miejscowej Głównej Kuratoryi Kościelnej tego wyznania, zostawiono jej jednakże było, wyjednać na to Najwyższe JEJ CESARSKIEJ MOŚCI zezwolenie, P. Minister Spraw Wewnętrznych czynił o tѣmъ przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów.

По nastatęmъ postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Cesarz JEJ MOŚĆ Najwyżej rozkazać raczył: zostawić Szawelski Ewangielicko-Luterski konwentъ kościelny w niezależności od miejscowej Głównej Kuratoryi Kościelnej, z tѣmъ atoli, ażeby na czas przyszły w wyborze członkówъ konwentu uczestniczyli i parafie filialne, albo też, ażeby do terażniejszychъ 4-ch członkówъ, wybrano było jeszcze zъ kaźdego, do parafii Szawelskiej należącego kościoła filialnego, po jednymъ Depucie, z prawem głosowania we wszystkichъ ważniejszychъ

ту, съ правомъ голоса во всѣхъ важныхъ дѣлахъ и опредѣленіяхъ.

Продолженіе договора заключеннаго 26-го Апрѣля между Его Величествомъ Императоромъ Всероссийскимъ и Его Величествомъ Королемъ Шведскимъ и Норвежскимъ.

Ст. V. Россійскіе корабли, приходящіе съ Бѣлаго моря въ порты Норвежской провинціи Финмаркенъ, а именно: въ уезды Западнаго и Восточнаго Финмаркена (West-et Ost-Finmarken) могутъ продавать свои товары прямо съ судовъ, сообразно тому, какъ сіе производилось законнымъ образомъ донынѣ, по городамъ въ теченіи четырехъ недѣль не только жителямъ, но также и на Норвежскія суда и во всѣхъ прочихъ Финмаркенскихъ портахъ на суда Норвежскія въ продолженіи двухъ недѣль. Привозную въ Архангельскъ на Норвежскихъ судахъ сущеную или соленую рыбу дозволяется продавать тамъ прямо съ судовъ въ чертъ таможенна немедленно по учиненіи объявленія о грузѣ и по окончаніи надлежащаго досмотра судну. Въ объявленіяхъ можно означать вѣсъ привозной рыбы приблизительно и подавать объявленія безъ коносаментовъ. Продажа должна производиться подъ непосредственнымъ надзоромъ приставленнаго къ судну таможеннаго досмотрщика, который будетъ вести вѣрный и подробный счетъ количества проданной рыбы. Когда же продажа кончится, то таковыя счеты будутъ повѣряемы въ таможнѣ и сумма причитающейся пошлины будетъ взимаема на семь оснований.

Ст. VI. Обывателямъ Устѣокскаго и Энарскаго Кирхшилей Финляндской Лапландіи позволяется производить мѣнноюю торговлю съ Россійскими судами, приходящими Бѣлымъ моремъ къ тѣмъ берегамъ Барангерскаго залива, которые до сего принадлежали къ такъ называемымъ общимъ погостамъ, равно какъ съ приходящими къ устью рѣки Пасвига (Пасрека), промѣнявая свои собственные произведенія на слѣдующіе товары первой потребности, а именно: на хлѣбъ, муку, крупу, горохъ, пеньку, парусное полотно, каваты и веревки, смолу (goudron), сало, свѣчи сальныя и соль. Съ таковой мѣны не будетъ взимаемо никакой пошлины.

Ст. VII. Шведскимъ и Норвежскимъ торговымъ людямъ предоставляется право имѣть мѣста для складки квасцовъ, черлени, сельдей и прочей соленой и сушеной рыбы въ С. Петербургѣ и Ригѣ въ теченіи восьми, а въ Архангельскѣ въ теченіи двѣнадцати мѣсяцевъ, считая со дня привоза товара; не платя за квасцы и за черленя никакой пошлины или сборовъ. Соль, привозимая на Шведскихъ или Норвежскихъ судахъ въ С. Петербургъ, въ Ревель или въ Лифляндскіе и Курляндскіе порты, можетъ также складываться тамъ безошлинно и на условіяхъ, постановленныхъ существующимъ нынѣ учрежденіемъ.

Всѣ товары, принадлежащіе Шведскимъ и Норвежскимъ торговымъ людямъ, незапрещенные ко ввозу въ Финляндію, могутъ имѣть для складки мѣста въ Або и въ Гельсингфорсѣ. За товары, складываемые въ вышесказанныхъ портахъ Финляндіи, при ввозѣ будетъ взимаемо по полупроценту съ цѣны товара. Если сии товары останутся въ складкѣ болѣе двухъ лѣтъ, то платежъ по полупроценту будетъ возобновляемъ, сперва по прошествіи первыхъ двухъ лѣтъ, а потомъ по истеченіи каждаго изъ слѣдующихъ годовъ. Сколько бы времени складка товаровъ не продолжалась, при отпускѣ ихъ будетъ съ оныхъ взято снова по полупроценту.

Россійскія и Финляндскія произведенія и товары, привозимые на Россійскихъ или Финляндскихъ судахъ, соль и всякіе другіе товары, принадлежащіе Россійскимъ или Финляндскимъ торговымъ людямъ, могутъ для складки имѣть мѣста въ Стокгольмѣ, Готтенбургѣ, Карлсгамнѣ и Ландскронѣ, равно какъ въ Христианіи, Гамерфестѣ и во всѣхъ прочихъ Норвежскихъ портахъ, въ коихъ имѣются таможенныя камеры, на условіяхъ, постановленныхъ для такового же рода товаровъ привозимыхъ на судахъ Шведскихъ и Норвежскихъ.

Лишаются права имѣть мѣста для складки въ Норвежскихъ портахъ тѣ товары, коихъ привозъ туда вообще запрещенъ.

Чтожь касается до такихъ товаровъ, кои по своему происхожденію и издѣлію принадлежатъ иному Государству и о коихъ было бы объявлено, что они назначены для внутренняго потребленія въ той землѣ, куда привезены и гдѣ сложены, то съ оныхъ привозныя и прочія пошлины будутъ взимаемы какъ въ Швеціи и Норвегіи, такъ и въ Финляндіи, по качеству судовъ, на коихъ тѣ товары привезены были, и надбавочный сборъ, извѣстный подъ названіемъ Офри Туль (Ofri Tull) распространяется въ такомъ случаѣ на предметы, привозимые на судахъ неправиллегированныхъ.

справкахъ и постановленіяхъ.

ДАЛШИЙ СІАГЪ ТРАКТАТУ ЗАВАРТАГО 26-ГО КВІРТНЯ МІЭДЗІ НАЈААШНІЕЈШЫМЪ СЕСАРЪМЪ ВСЕХЪ РОССІИ І НАЈААШНІЕЈШЫМЪ КРІОЛЕМЪ ШВЕДСКИМЪ І НОРВЕГСКИМЪ.

Art. V. Окрѣты Россійскіе, прибуваюце з мора Біалаго до портон Норвегскіей провинціи Финмарк, а міановіце: до повіатовъ Заходняго і Вшчодоіега Финмарку (West-et Ost-Finmarken), mogą przedawać swe towary prosto z okrętów, podług tego, jak się to odbywało prawnym sposobem dotąd, po miastach w przeciągu czterech tygodni nie tylko mieszkańcom, ale także i na okręty Norwegskie i we wszystkich innych portach Finmarkskich na okręty Norwegskie w przeciągu dwóch tygodni. Przywożoną do Archangielska na okrętach Norwegskich rybę suszoną albo soloną dozwala się przedawać tam prosto z okrętów w okresie tamozni niezwłocznie po uczynieniu oświadczenia o ładunku i po ukończeniu należytego obejrzenia okrętu. W oświadczeniach można wymieniać wagę przywożonej ryby przez przybliżenie i podawać oświadczenia bez konosamentów. Przedaż powinna się skuteczniać pod bezpośrednim nadzorem przystawionego do okrętu dozorczy tamozennego, który będzie prowadził dokładny i szczegółowy rachunek ilości przedanej ryby. Kiedy zaś przedaż będzie ukończona, tedy rachunki te będą sprawdzane w tamozni, i summa przypadającej poszliny pobierana na tej osnowie.

Art. VI. Obywatelom Ustjokskiej i Enarskiej Parafii w Laponii Finlandzkiej pozwala się prowadzić handel zamianowy z okrętami Rosyjskimi, przybywającemi morze Біаге до тыхъ бреговъ затоки Варангерскіей, które dotąd należały do tak nazywanych posad ogólnych, równie jak z przychozącymi do ujścia rzeki Paswiga (Pasreka) zamieniając własne produkta na następujące towary pierwszej potrzeby, a mianowicie: na zboże, mąkę, krupy, groch, pieńkę, płótno żaglowe, liny i powrozy, smołę, łój, świece łojowe i sól. Od takiej zamiany nie będzie pobierano żadnej poszliny.

Art. VII. Szwedzkim i Norwegskim handlarzom zapewnia się prawo mieć miejsca dla składu hafunu, minii, śledzi i innej ryby suszonej i solonej w S. Petersburgu i Rydze w przeciągu ośmiu, a w Archangelsku, w przeciągu dwunastu miesięcy, licząc od dnia przywozu towaru; nie płacąc od hafunu i od minii żadnej poszliny lub poborow. Sol, przywożona na Szwedzkich lub Norwegskich okrętach do S. Petersburga, do Rewla, albo do porton Inflantskich i Kurlandzkich, może także byđ tam składana bez poszlin i na warunkach, postanowionych w istniejących teraz urządzeniach.

Wszystkie towary, należące do Szwedzkich i Norwegskich handlarzy, nie zabronione przywozić do Finlandyi, mogą mieć dla składu miejsca w Abo i w Helsingfors. Za towary, składane w wyżej wyrażonych portach Finlandyi, przy wprowadzeniu będzie pobierano po pół procentu od szacunku towaru. Jeżeli towary te będą leżały w składzie więcej dwóch lat, tedy płaca po pół procentu będzie odnawiana, naprzód, po upływie pierwszych dwóch lat, a potem po upływie kaźdego z lat następnych. Iebykolwiek czasu trwał skład towarow, przy ich wysyłaniu będzie od nich wzięto pół procentu.

Rosyjskie i Finlandzkie produkta i towary przywożone na okrętach Rosyjskich lub Finlandzkich, sol i wszelkie inne towary, należące do Rosyjskich albo Finlandzkich handlarzy, mogą dla składu mieć miejsca w Sztokolmie, Gothenburgu, Kalshamnie i Landskoronie, równie jak w Chrystyanii, Hamerfescie i we wszystkich innych portach Norwegskich, w których są komory celne, na warunkach, ustanowionych dla takiegoż rodzaju towarow, przywożonych na okrętach Szwedzkich i Norwegskich.

Pozbawiają się prawa mieć składy w portach Norwegskich towary, których przywóz w ogólności jest tam zabroniony.

Co się zaś ściaga do takich towarow, które ze swego pochodzenia i wyrobu należą do innego Państwa, i o których byłoby oświadczone, że przeznaczone są dla wewnętrznego użycia w tym kraju, dokąd przywiezione i złożone, tedy od nich poszliny przywozowe i inne będą pobierane tak w Szwecyi i Norwegii, jako i w Finlandyi podług gatunku okrętow, na których towary te były przywiezione i pobor dodatkowy, znajomy pod nazwaniem (Ofri Tull) rozciąga się w tym razie do przedmiotow, przywożonych na okrętach nieuprzywilejowanych.

Съ соли, привозимой на судахъ, принадлежащихъ обоюднымъ подданнымъ, о которой по складкѣ оной на мѣстѣ, будетъ объявлено, что она назначена для потребленія, пошлины будутъ сообразны постановленіямъ, въ статьѣ III содержащимся, безъ малѣйшаго въ семь случаевъ относительно платежа пошлины различія между судами привилегированными и непривилегированными.

Обратный вывозъ складочныхъ товаровъ изъ всѣхъ означенныхъ въ сей статьѣ портовъ, съ обѣихъ сторонъ позволяется.

Ст. VIII. Поелику Высокія договаривающіяся Стороны постановили въ доподнительной статьѣ, подпisanной въ одно время съ симъ договоромъ, нѣкоторыя взаимныя уступки, имѣющія цѣлью еще болѣе облегчить торговныя и мореплавательныя сношенія между обоюдными ихъ Державами, то оная статья, а равно и приложенія къ ней, будутъ имѣть такую же силу и дѣйствіе, какъ бы включены были отъ слова до слова въ настоящій договоръ.

Ст. IX. Сей договоръ будетъ оставаться въ силѣ въ продолженіи десяти лѣтъ, считая съ 20 Августа (1 Сентября) текущаго года несли до прошествія первыхъ девяти годовъ, одна изъ Высокихъ договаривающихся Сторонъ не объявитъ другой, официальной нотификаціею, о намѣреніи своемъ прекратить дѣйствіе сего договора, то оный будетъ оставаться въ силѣ въ продолженіи одного года послѣ того, и такъ далѣе до истеченія двѣнадцати мѣсяцевъ, считая со дня подобной нотификаціи, въ какое бы время оная учинена ни была.

Ст. X. Сей договоръ, съ доподнительною къ оному статьею, имѣетъ быть ратификованъ и ратификаціи оной будутъ размѣнены въ Стокгольмѣ въ теченіи шести недѣль, а если можно и скорѣе.

Въ увѣреніе чего, обоюдные Полномочные подписали сей договоръ и приложили къ оному печати гербовъ своихъ.

Въ Стокгольмѣ 26 Апрѣля (8 Маѣ) 1838 года.

П о д п и с а л и:

Графъ Левъ *Потоцкій*.

(М. П.)

Л. Гаартманъ.

(М. П.)

Баронъ Давидъ *Шульценгеймъ*.

(М. П.)

К. Д. Сногманъ.

(М. П.)

(Продолженіе впрѣдъ)

Od soli, przywożoney na okrętach, należących do obustronnych poddanych, o której, po złożeniu jej na miejscu, będzie oświadczone, że jest przeznaczona dla użycia, poszlina będą stosowne do postanowień, w artykule III zawartych, bez najmniejszej w tym razie względnie płacenia poszlin różnicy między okrętami uprzywilejowanemi i nieuprzywilejowanemi.

Powrotny wywoz towarow, składanych ze wszystkich wyrażonych w tym artykule portow, z obu stron pozwala się.

Art. VIII. Ponieważ Wysokie Strony umawiające się postanowiły w artykule dodatkowym, podpisanym w jednym czasie z tym traktatem, niektóre wzajemne ustąpienia mające na celu więcey jeszcze ulżyć handlowe i żeglarskie stosunki między obustronnemi ich Mocarstwami, przeto artykuł ten, a również annexa do niego będą miały taką moc i skutek, jakby wypisane były co dosłowa w niniejszym traktacie.

Art. IX. Traktat ten będzie zostawał w mocy obowiązującej w przeciągu lat dziesięciu, licząc od 20 Sierpnia (1-go Września) roku teraźniejszego; i jeżeli przed upływem pierwszych dziesięciu lat, jedna z Wysokich Stron umawiających się nie oświadczy drugiej, przez urzędową notyfikacyą, o zamiarze swoim zaprzestania skutku tego traktatu, tedy ten będzie zostawał w mocy w przeciągu jednego roku potem, i tak dalej do upłynienia dwunastu miesięcy, licząc od dnia takiej notyfikacyi, w jakimbykolwiek ona czasie uczynioną była.

Art. X. Traktat ten, z dodatkowym do niego artykułem, ma być ratyfikowany i ratyfikacye jego będą wymienione w Sztokholmie w przeciągu sześciu tygodni, a jeżeli można i prędzej.

Dla wiary czego obustronni Pełnomocnicy podpisali ten traktat i przyłożyli do niego pieczęcie swoich herbów.

W Sztokholmie 26 Kwietnia (8 Maja) 1838 roku.

P o d p i s a l i:

Hrabia Leon Potocki.

(M. P.)

L. Haartman.

(M. P.)

Baron Dawid Schultzenheim.

(M. P.)

K. D. Skogman.

(M. P.)

(Dalszy ciąg nastąpi.)

— Съ 11 на 12 Маѣ с. г. Подольской Губерніи, Проскуровскаго уѣзда, села *Сановки Сатановской* крестьянка *Александра Данилова* разрѣшилась отъ бремени тремя младенцами женскаго пола.

10 Маѣ, Летическаго уѣзда въ селѣ *Сусловцахъ*, крестьянка *Лукерья Павлова*, на седьмомъ мѣсяцѣ беременности родила двухъ дочерей и одного сына.

14 Маѣ, Брацлавскаго уѣзда въ м. *Тулгинѣ*, жена Еврея Гершка *Дукельскаго*, 26 лѣтъ отъ роду, разрѣшилась двумя младенцами, однимъ женскаго пола живымъ и въ натуральномъ видѣ, другимъ, по истеченіи двухъ часовъ, мертвымъ—мужескаго пола съ двумя головами, четырьмя глазами, четырьмя ушами и тремя руками. Дитя, родившееся прежде, скоро также умерло.

2 Апрѣля, Виленской Губерніи въ городѣ *Россиенахъ*, одна 18-лѣтняя жевщина родила урода мужескаго пола, состоящаго изъ двухъ младенцевъ, лицемъ другъ къ другу обращенныхъ, сросшихся между конечностями грудной кости и пуговиною. Одинъ изъ этихъ младенцевъ былъ больше другаго, и родившись съ помощію лекаря, еще дышалъ; голова у него обширнѣе, губа верхняя раздѣлена на три части, изъ коихъ средняя плоская и обращена къ верху; двѣ же боковыя—въ натуральномъ положеніи. У меньшаго младенца всѣ части лица, кромѣ верхней губы, которая раздѣлена на двѣ части, обыкновенны. Несчастная мать имѣла весьма трудные роды, и безъ врачабнаго пособія навѣрно лишилась бы жизни. Она нынѣ совершенно здорова. Уродъ отправленъ въ Конференцію Императорской Виленской Академіи, для храненія въ тамошнемъ Анатомическомъ музеѣ. (Сиб. В.)

Рига, 29-го Августа.

Здѣсь замѣтенъ теперь большой недостатокъ въ корабляхъ и отъ того за лѣсныя товары вообще платятъ высокій фрахтъ; корабли требуются также для отправленія досокъ, бревенъ, хлѣба въ порты материка, костей и пушнаго товара въ Великобританскіе порты. Корабли, которые придутъ сюда за грузами, могутъ быть уврены въ полученіи выгоднаго фрахта, тѣмъ болѣе, что при вышней благоприятной погодѣ можно ожидать изобильнаго сбора льбянаго посѣвнаго сѣмени. (К. Г.)

— Z dnia 11-go na 12-ty Maja roku ter. w Gubernii Podolskiej w powiecie Proskurowskim, we wsi *Sanowce-Satanowskiej*, włóścianka *Alexandra Danilowa* urodziła troje bliźniat płci żeńskiej.

Dnia 10 Maja, w Powiecie Latyczewskim we wsi *Sustowcach*, włóścianka *Lucerya Pawchowa*, w siódmym miesiącu ciąży urodziła dwie córki i jednego syna.

Dnia 14 Maja, w Powiecie Braclawskim w m. *Tulczynie*, żona żyda *Herszka Dukielskiego*, 26 lat wieku, porodziła dwoje dzieci, jedno płci żeńskiej żywe i w kształcie naturalnym, drugie, po upływie dwóch godzin, nieżywe, płci męskiej z dwiema głowami, czterma oczyma, czterma uszami, i trzema rękoma, dziecię pierwiej urodzone także w krótko umarło.

Dnia 2-go Kwietnia, w Gubernii Wileńskiej w mieście *Rosieniach*, pewna 18-letnia kobieta urodziła potwor płci męskiej, złożony z dwojga dzieci, twarzą do siebie obróconych, zrósłych końcami kości pierśowej i pępkim. Jedno z tych dzieci większe było od drugiego i po urodzeniu się za pomocą lekarza, jeszcze oddychało; głowę miało większą, wargę górną rozdzieloną na trzy części, z których srednia płaska i do góry obrócona; dwie zaś boczne—w naturalnym stanie. Mniejsze dziecię miało wszystkie części twarzy, oprócz wargi górnej, która była rozdzielona na dwie części zwyczajne. Nieszczęśliwa matka bardzo trudno miała porod, i bez pomocy lekarskiej pewnieby utraciła życie. Teraz zupełnie jest zdrową. Potwor odesłano do Konferencyi Cesarzskiej Wileńskiej Akademii, dla chowania w tamczaym muzeum Anatomicznym. (G. S. P.)

Ryga, 29-go Sierpnia.

Dał się tu czuć teraz wielki niedostatek okrętow; z tej przyczyny za towar lésny płacono w ogólnosci fracht wysoki; okręty są także potrzebowane dla wyśtania desek, berwion, zboża do portow lądowych, koscí i futer do portow Brytanii Wielkiej. Okręty, które przybędą tu po ładunki, mogą być pewnemi dostania korzystnego frachtu, tém bardziej, że przy teraźniejszej pogodzie pomyślniej można się spodziewać obfitego zbioru lnianego siemienia. (G. H.)

Одесса, 30-го Августа.

Последнія известія изъ Лондона благоприятны для здѣшней торговли. Пшеница арвантка поднялась тамъ до 56 шиллинговъ за центнеръ. Отсюда получаютъ известія объ опасеніяхъ, возбуждаемыхъ урожаемъ хлѣба.

— У насъ, по прежнему, недостатокъ въ судахъ; нѣсколько судовъ; прибывшихъ на дняхъ въ здѣшній портъ, были немедленно зафрахтованы, такъ что 26 ч. оставалось только два свободныхъ судна. Говорятъ, что по причинѣ умерщвленія Капитана Англійскаго парохода „Левантъ“ машинистомъ, этотъ пароходъ не буксируетъ уже судовъ, задерживаемыхъ противными вѣтрами въ Босфорѣ. Въ Дарданеллахъ находится теперь множество судовъ, ожидающихъ благоприятной погоды. (О. В.)

Бѣлостокъ, 30-го Августа.

День тезоименитства Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Цесаревича Великаго Князя Александра Николаевича а также день рожденія Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны Ольги Николаевны торжественно празднуемъ былъ въ нашемъ городѣ. — Протоіерей Прорвичъ въ дворцовой церкви совершалъ Литургію, во время которой, возсылаемы были молитвы о долговременномъ и благополучномъ царствованіи Его Императорскаго Величества. — Потомъ всѣ военные и Гражданскіе чиновники а также обыватели приносили поздравленіе во дворцѣ Его Сіятельству Г-ну Военному Губернатору Долгорукову и Г-ну Министру Народнаго Просвѣщенія Дѣйствительному Тайному Совѣтнику Уварову, которые за два дня прибыли въ нашъ городъ для обозрѣнія учебныхъ заведеній. Въ 3 часа былъ большой обѣдъ у Г. Областнаго Предводителя Михаловскаго, гдѣ при музыкѣ и громкомъ ура! провозглашены тосты за здравіе Его Императорскаго Величества и Его Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича. Блистательный вечеръ съ танцами продолжавшійся до 5 час. утра у Г-на Правителя Области Гунаропуло, заключимъ этотъ торжественный день, коего память на всегда останется въ сердцахъ жителей Бѣлостока.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Потсдамъ, 19-го Сентября.

Вчера поутру въ 9 часовъ, находящіеся здѣсь полки производили маневры, въ окрестностяхъ Бинненберга, въ присутствіи Августѣйшихъ Монарховъ. Послѣ того былъ у Короля обѣдъ, къ которому были приглашены посланники находящихъ здѣсь Государей.

22-го Сентября.

Вчера прибыли сюда: Принцъ Баварскій, изъ Мюнхена, Принцъ Фридрихъ Нидерландскій, изъ Гаги, и Наслѣдникъ Великаго Герцога Саксенъ-Веймарскій, изъ Веймара. Принцъ Баварскій остановился въ приготовленныхъ для него покояхъ, въ Королевскомъ замкѣ. (О. Г. Ц. П.)

Н и д е р л а н д ы.

Амстердамъ, 11-го Сентября.

Въ журналѣ *Handelsblad* пишутъ, что до сихъ поръ не полученъ еще отвѣтъ на предложенные Королемъ Нидерландскимъ пункты, при чемъ утверждаютъ, что относительно раздѣла владѣній не произойдетъ никакой перемѣны, но всѣ державы единогласно постановили подвергнуть снова разсмотрѣнію статью о Голандско-Бельгійскомъ долгѣ. (О. Г. Ц. П.)

Г е р м а н і я.

Лейпцигъ, 14-го Сентября.

Здѣсь вышло новое учрежденіе о Гражданскихъ отношеніяхъ Евреевъ. Для постояннаго ихъ жительства, назначены города, Дрезденъ и Лейпцигъ. Переселеніе Евреевъ изъ одного мѣста въ другое поручено вѣднію Министерства Внутреннихъ Дѣлъ. Туземнымъ Евреямъ позволено свободно заниматься всѣми ремеслами, за исключеніемъ мелочной торговли, содержанія аптекъ, гостинницъ, питейныхъ домовъ и пивоварень. Мануфактурное производство дозволено Евреямъ въ такомъ только случаѣ, если оное зависитъ отъ какого либо отдѣльнаго цеха; на главнѣйшія же торговля дѣла, должны они испрашивать особаго разрѣшенія Министерства Внутреннихъ Дѣлъ. (О. Г. Ц. П.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 17-го Сентября.

5 с. м. бранные останки Князя Тайлера на поставлены въ гробницѣ замка Валансе. Обитатели замка и окрестные жители собрались на эту печальную церемонію, ибо Князь въ помѣсть своемъ оста-

Одесса, 30-го Сierpnia.

Ostatnie wiadomości z Londynu pomyślnie są dla handlu tutejszego. Pszenica arnautka podniosła się tam do 56 szylingow za centnar. Zewsząd otrzymujemy wiadomości o obawach, które nieurodzaj zboża wzbudza.

U nas, jak pierwiej, panuje niedostatek okrętow; kilka okrętow, przybyłych temi dniami do portu tutejszego, były niezwłocznie zafrachtowane, także dnia 26-go zostały tylko dwa wolne okręty. Mówią, że z przyczyny zamordowania Kapitana parochodu Angielskiego „Lewant“ przez maszynistę, parochod ten nie przeprowadza już okrętow, zatrzymywanych przeciwnemi wiatrami na Bosforze. W Dardanellach znajduje się teraz mnóstwo okrętow, pomyślniej pogody oczekujących. (G. O.)

Białystok dnia 30 Sierpnia 1830 roku.

Święto Imienia Jego Cesarskiej Mości Cesarzewicza WIELKIEGO XIĘCIA ALEXANDRA NIKOLAJEWICZA NASTĘPCY Tronu, tudzież Urodzin Jej Cesarskiej Mości WIELKIEJ XIĘŻNICZKI OLGI NIKOLAJEWNY, wczoraj obchodzono jak najuroczyściej w naszym mieście. W kaplicy Pałacowej celebrował mszą Świętą Protojerej Prorwicz, w czasie której odbywały się modły za długoletnie i błogie Panowanie NAJJAŚNIEJSZEGO MONARCHY. Następnie wszystkie władze Wojskowe i Cywilne, tudzież Obywatele składali powinszowania na pokojach w Pałacu JO. Xięciu Wojennemu Gubernatorowi Dołgorukowu, i Ministrowi Oświecenia Rzeczywistemu Tajnemu Radcy Uwarowu, którzy dwoma przedtém dniami przybyli do naszego miasta, dla obejrzenia zakładów naukowych. O godzinie 5-iej dany był wielki obiad u JW. Marszałka Obwodowego Michałowskiego, gdzie przy odgłosie muzyki i gromow głośniego Ura: spełniano toasty za zdrowie NAJJAŚNIEJSZEGO MONARCHY i JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI NASTĘPCY. Świetny wieczor z tańcami, trwający do 5-iej po północy, dany u JW. Rządcy Obwodu Gunaroputy, zakończył ten dzień uroczysty, którego pamiętka wieczną zostanie w sercach prawych Białostoczan.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Potsdam, 19-го Września.

Wczora z rana o godzinie 9-iej, półki tu znajdujące się wykonywały w obec NN. Monarchów ćwiczenia wojenne w okolicy Binnenbergu; następnie był obiad u Króla w Nowym - Pałacu, na którym znajdowali się także Posłowie bawiących teraz tu Monarchów.

22-го Września.

Przybyli tu wczora: Królewicz Bawarski, z Monachium, Xiążę Fryderyk Niderlandzki, z Hagu, i Dziedziczny Wielki-Xiążę Sasko-Wejmarski, z Weimaru. Pierwszy stanął w przygotowanych dla siebie pokojach, w zamku Królewskim. (G. R. K. P.)

N I D E R L A N D Y.

Amsterdam, 11-го Września.

Dziennik *Handelsblad* donosi, że dotychczas nie nadeszła jeszcze odpowiedź na podane punkta przez Króla Niderlandzkiego; utrzymuje przytém, że co do podziału posiadłości, żadna nie zajdzie zmiana, atoli wszystkie Mocarstwa miały się zgodzić na to, że dług holendersko - belgijski ma ulegnąć nowemu przejrzeniu. (G. R. K. P.)

N i e m c y.

Lipsk, 14 Września.

Stosunki obywatelskie wyznawców Mosaicizmu, zostały teraz nanowo urządzone. Wyznaczono im miejsca stałego pobytu w Dreźnie i Lipsku, a przesiedlanie się wyznawców z miejsca na miejsce, lub przyjmowanie obcych przybyszów, zostawiono do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych. Krajowi Izraelici mogą wykonywać wszelkie rzemiosła, z wyjątkiem drobnego handlu, utrzymywania aptek, domów gościnnych, szynkow, browarow i gorzelni. Rzemiosła, zależące od szczególnych cechów, mogą wykonywać Izraelici; główne zaś interesa handlowe, za szczególnym zezwoleniem Ministra Spraw Wewnętrznych. (G. R. K. P.)

F r a n c y a.

Paryż, dnia 17 Września.

Dnia 5 b. m. złożono w grobach zamku Valençay zwłoki Xięcia Talleyranda. Mieszkańcy miejscowi i okoliczni zgromadzili się licznie na ten smutny obchod. Xiążę bowiem w swoich dobrach zostawił nie

виль много слѣдовъ своей благоговительности и умѣлъ снискать всеобщую привязанность душевными своими качествами.

— Пишутъ изъ Ліона отъ 6 с. м., что гарнизонъ этого города, и безъ того уже весьма многочисленный, будетъ еще усиленъ. Если дѣйствительно придутъ войска въ Ліонъ, то причиною тому вѣроятно будутъ возникшія съ Швейцарією несогласія.

— Инфантъ Донъ Францискъ давалъ вчера большой обѣдъ, на который приглашенъ былъ Прусскій посланникъ; изъ Испанцевъ находились Гр. Мендизабаль и Торрено.

— Въ Министертвѣ будто получены самыя удовлетворительныя депеши изъ Истамбула. Слышно, что Египетскій Вице-Король привѣлъ предложіе посредничающихъ Державъ и покрайней мѣрѣ на время отказался отъ своихъ намѣреній даже въ отношеніи наслѣдства Вице-Королевской власти въ его фамиліи, въ слѣдствіе чего возвратилъ флотъ въ Александрію а Султану въ знакъ помиренья, отправилъ богатые подарки. Немедленно по получении сего извѣстія постановлено возвратитъ Адмирала Галлуа и флотъ его въ Тулонъ. Часть кораблей отправлена будетъ къ Мексиканскимъ берегамъ, ибо Министертво опасается на счетъ тамошнихъ дѣлъ а по донесеніямъ Коменданта Безоше, не такъ легко какъ можетъ быть воображали, занять Веракрусъ и Санъ Жуанъ д'Уллоа.

— Въ Тулонскомъ арсеналѣ непрерывно дѣятельно занимаются. По послѣднимъ донесеніямъ приготовлено тамъ 2,000 бомбъ и помѣщено на бомбардирскихъ судахъ. На сихъ же судахъ выставлены красныя флаги, въ знакъ, чтобы не подходилъ къ нимъ ни одинъ корабль. (G.C.)

А н г л і я.

Лондонъ, 14-го Сентября.

Эрцъ-Герцогъ Австрійскій Фердинандъ 23 Августа съ морскою Австрійскою дивизією прибылъ въ Гибралтаръ, гдѣ принять съ почестями принадлежащими его сану.

— Изъ Кантона получено извѣстіе, что несогласія между Китайцами и Англичанами непрекращаются. Говорили о прибытіи нѣсколькихъ Англійскихъ военныхъ кораблей и Французскаго фрегата, которые будто остановились при Вока-Тигрѣ, чтобы прекратить насмѣшки, какія дѣлаютъ Китайцы.

— Вчера Министертво Поселеній получило извѣстіе, что законодательный корпусъ, на островахъ: Св. Луція и Гондурасъ, единогласно постановилъ уничтожить невольничество Негровъ, въ этомъ же году. Такимъ образомъ во всей Восточной Индіи, заисключеніемъ одного только острова Св. Тройцы, веѣмъ невольникамъ дарована будетъ свобода.

— Южно-Американскія и Мексиканскія торгемы общества подали правительству адресъ, въ которомъ жалуются на учрежденія Принціею блокады. Лордъ Пальмерстонъ приказалъ помощнику Статсъ-Секретаря, отвѣчать на сей адресъ, слѣдующими словами: „Вице-Президенту Южно-Американскаго и Мексиканскаго общества Г. Полю. Сиръ, Лордъ Пальмерстонъ приказалъ мнѣ увѣдомить васъ, что нота ваша отъ 30-го Августа, касательно блокады Французскими судами Мексиканскихъ портовъ, получена.“

— Флотилія, состоящая подъ начальствомъ Адмирала Стопфорда, вышла изъ Туниса 12 ч. м. м., прибыла въ Мальту 20, и тамъ выдержала карантинъ. Во время пребыванія флотиліи у Тунискихъ береговъ, тамошній Бей намѣревался посѣтить Адмирала на его корабль и велѣлъ уже приготовить для того баржу, но сильный стверозападный вѣтеръ помѣшалъ исполненію его намѣренія. Не менѣе того, флотилія выходя въ море, салютовала Бейю положеннымъ для владѣтельныхъ лицъ числомъ выстрѣловъ. Флотилія направилась изъ Мальты къ Корфу и къ восточнымъ странамъ. (O.G.C.P.)

И с п а н і я

(Изъ франц. газ.)

Изъ Логроньо пишутъ, что Эспартеро, собравъ подчиненныхъ ему Генераловъ, обратился къ нимъ съ слѣдующими словами: „Неудача подъ Мореллою ничего не значить; мы должны взять Эстеллю, ибо городъ этотъ есть средоточіе непріятельскихъ силъ. Тамъ, ратные мои товарищи, должны мы водрузить знамя, чтобы положить конецъ междоусобіямъ. Я давно уже повелѣ бы васъ въ бой, но опытъ научилъ меня, что солдатъ предъ сраженіемъ не долженъ вуждаться ни въ пищу ни въ одѣжніи. Въ непродолжительномъ времени потребности войска будутъ удовлетворены, и тогда, съ вашею помощію, совершу я великое дѣло. Вы побѣдили на подлѣхъ Пеньяцера-

jedną pamiątkę dobroczynności i przez osobiste przy- mioty umiał sobie zjednać powszechną miłość.

— Donoszą z Lugdunu pod dniem 6 b. m., że osada pomienionego miasta, już tak znaczna, ma bydź jeszcze wzmocnioną. Jeżeli istotnie wojska do Lugdunu nad- ciągną, tedy to pewnie skutkiem zasłych nieporozu- mięń ze Szwajcaryą.

— Infant Don Francisco dawał wczoraj wielki o- biad, na który był zaproszony poseł Pruski; z Hi- szpanów, widziano tam PP. Mendizabal i Torreno.

— Do Ministeryum miały podobno nadejść bardzo zapakujące depesze ze Stambułu. Vice-Król Egiptu przyjął, jak słychać, p. opoz. cye Mocarstw pośredni- czące, ch i rzekł się, przynajmniej do czasu, planow swo- ich, a nawet co do następtwa władzy Vice-Królew- skiej w rodzinie jego, skutkiem czego przywołał flotę z powrotem do Al-ksandryi, Sultanowi zaś na dowod po- jednania, bogate postał podarunki. Zaraz po nadejściu tej wiadomości, postanowiono odwołać Admirała Gal- lois i flotę jego do Tulonu. Część okrętów będzie wy- stana ku brzegom Meksyku: bo Ministeryum nie jest do- styc spokojnem względem tamtejszego stanu rzeczy, do- niesienia zaś komendanta Pana Bezoshe, nie przedsta- wiają za rzecz tak łatwą, jak może wyobrażano sobie, zajęcie Veracruz i St. Juan-de-Ulloa.

— W arsenale tulońskim pracują bez przerwy z wiel- ką czynnością. Podług ostatnich doniesień przygo- towano tam właśnie 2000 bomb i pomieszczono je na statkach bombardyrskich. Na tychże statkach wywie- szono czerwone bandery, na znak, ażeby nie przybliżał się do nich żaden okręt. (G.C.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 14 go Września.

Austryacki Xiąże Fryderyk, przybył wraz z mor- ską dywizją okrętową austryacką, dnia 23 Sierpnia do Gibraltaru, gdzie został przyjęty z honorami, dostoj- ności jego należącemi.

— Z Kantonu nadeszły wiadomości, że nieporozumie- nia między Chińczykami i Anglikami nie ustają wcale. Mówiono o przybyciu kilku angielskich okrętów wo- jennych i francuzkiej fregaty, które miały zająć stano- wisko pod Vooca Tigris, ażeby położyć koniec szykanom, jakich się dopuszczają Chińczykowie.

— Nadeszła wczora wiadomość do Ministerstwa osad, że cięta prawodawcze na wyspach: Sw. Łucyi i Hondu- ras, jednomyślnie postanowiły znieść niewolą murzynów, jeszcze w roku bieżącym; tym sposobem, w całych In- dyach Wschodnich, wyjąwszy samą wyspę Trinidad, Murzyni otrzymają wolność.

— Towarzystwa handlowe: południowo-amerykańskie i meksykańskie, podały do Rządu adres, w którym u- żalają się na blokady przez Francuzą zarządzone. Lord Palmerston polecił pod-sekretarzowi stanu następującą udzielić na ten adres odpowiedź: „Do P. Powles Vi- ce-Przeasz towarzystw Południowo-Amerykańskiego i Meksykańskiego. Sir, Lord Palmerston polecił mi, za- wiadomić W Pana, że pismo jego z dnia 30 Sierpnia względem blokady przez Francuzą portów meksykańskich, odebrane zostało.“

— Flota, zostająca pod dowództwem Admirała Stop- ford, odpłynęła z Tunetu 12 z. m., przybyła do Malty 20 i tam odbywała kwarantannę. Podczas pobytu flo- ty przy wybrzeżach tunetańskich, Bej tego miasta chciał odwiedzić admirała na jego okręcie, już nawet kazał przygotować barkę; lecz silny wiatr Północno-Zachodni przeszkodził mu w jego zamiarach. Mimo to, an- gielskie okręty, odpływając z portu, pozdrowiły go wy- strzałami monarchie-nemi. Flota miała odpłynąć z Mal- ty do Korfu i Wschodnich krajów. (G.R.K.P.)

H I S Z P A N I A.

(Z gaz francuz.)

Donoszą z Logrono, że Espartero zgromadził pod- władnych sobie Generatów i przemówił do nich w na- stępujących wyrazach: „Wypadek pod Morellą jest nader małej wagi; powinniśmy zdobyć Estellę; bo w niej jest ognisko sity nieprzyjaciela; tamto, towarzy- sze broni, powinniśmy zatknąć naszą chorągiew, by wojnę ukonczyć. Już dawno byłbym was poprowadził do boju, atoli nauczyło mnie doświadczenie, że żołnierz przed potyczką powinien bydź dobrze odziany i kar- miony. W krótkim czasie otrzymam to, co potrzebuje i wtedy, za waszą pomocą, wykonam wielkie dżelo. Jesteście zwycięzcami na polach Peñacerrada; wkrót- ce Królowa i rodacy powitają was zwycięzcami Estel-

ды, и, вскорѣ Королева и соотечественники ваши будутъ привѣтствовать васъ какъ покорителей Эстелли. На васъ полагаю мои надежды!"—Послѣ этой рѣчи, которая произвела сильное впечатлѣніе на войско, Эспартерро выбѣжалъ изъ Логроньо, для осмотра работъ подъ Лабраціо. Говорятъ, что Ген. Буэрренсъ обложилъ долину Мена 8-ю баталіонами.

— Въ Карлистской газетѣ, издаваемой въ Оньяте, напечатано особо донесеніе Генерала Бальмаседы, въ коемъ онъ доноситъ о совершенномъ истребленіи отряда Королевскихъ войскъ подъ начальствомъ Ген. Кобе 5 Сентября при Гинтанаръ де-ла-Сьерра. Говорятъ, что въ Байоннѣ получено извѣстіе отъ 10 го Сентября, что Эспартерро отправилъ въ Старую-Кастилію 6 баталіоновъ пѣхоты, артиллерию же выслалъ въ Логроньо.

— Въ *Sentinelle des Pyrenées* пишутъ о занятіи Карлистами нѣсколькихъ деревень въ окрестностяхъ Барцелонны, такъ что въ аванпосты стоятъ на пушечный выстрѣлъ отъ сего города.

— Въ Парижѣ получены 14 Сентября изъ Байонны слѣдующія извѣстія: Эспартерро, оставивъ тяжелую артиллерию въ Перальтѣ и Тофальтѣ, перешелъ чрезъ р. Эбро съ цѣлымъ своимъ войскомъ. Говорятъ, что въ главную его квартиру прибылъ отъ правительства курьеръ, отъ котораго Генералъ получивъ нужныя свѣдѣнія, исполнилъ вышеописанное движеніе.

Съ Испанскихъ границъ.

Слѣдуетъ, что Губернаторъ изъ Элизондо на Бастанской долины арестованъ съ другими 4 лицами по повелѣнію Генерала Марото и въ оковахъ отправленъ въ Эстеллу. Поводомъ къ такому аресту будто то, что переключены переписки его съ Муњягорри, въ слѣдствіе которыхъ онъ будто облегчалъ вступленіе Фуэристовъ въ Бастанскую долину. (О.Г.Ц.П.)

И т а л і я.

Венеція, 4-го Сентября

Здѣсь продолжаютъ приготовленія для приѣма Вашего Монарха.

— Во время пребыванія двора въ нашемъ городѣ, ожидается прибытіе Решыда-Паши, который, предъ поѣздкою своею въ Берлинъ, Лондонъ и Парижъ, желаетъ переговорить съ Княземъ Метернихомъ и Императорско-Россійскимъ посланникомъ Г-нъ Татищевымъ, что подтверждаетъ слухи, что главною цѣлію его поѣздки, есть союзаніе съ восточными державами Европы. (О.Г.Ц.П.)

АМЕРИКАНСКІЕ СОЕДИНЕННЫЕ ШТАТЫ.

Въ Ньюйоркской газетѣ пишутъ, что въ гор. Вашингтонѣ прибылъ Мексиканскій посланникъ, Г-нъ Мартинезъ, и что возникающіе между Мексикою и Соединенными Штатами споры будутъ представлены на разрѣшеніе Прусскому Королю. (О.Г.Ц.П.)

Е г и п е т ь.

Александрія, 15-го Августа.

Хотя никто несомнѣвается, что извѣстія о прибытіи иностраннаго войска въ Тегеранъ, выдуманъ, однако они произвели здѣсь большое впечатлѣніе. Еслибы же Англичане предприняли какія либо дѣйствія съ Персидскаго залива, то онѣ непременно произведутъ большое вліяніе на политику Вице-Короля. (G.C.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 21-го Августа.

Изъ Брюссель пишутъ, что тамъ появилась моровая язва.

— Греческій посланникъ объявилъ своимъ соотечественникамъ, чтобы они испросили себѣ, еще въ семь мѣсяцъ, позволеніе на дальнѣйшее пребываніе въ Константинополѣ, предупреждая, что тѣ, которые не исполнятъ сего, лишатся покровительства Греческаго посольства въ Константинополѣ.

Смирна, 24-го Августа.

По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Багдада, близъ Бушара будто начались уже непріятельскія дѣйствія между Англичанами и Персами; произошло нѣсколько сраженій въ которыхъ побѣдили Англичане. — Осада Герата кажется оставлена безъ предварительныхъ переговоровъ, кажется, что Шаху предостояла опасность не только съ югозападной но и съ сѣверовосточной стороны. Кроме того начали являться прежніе соискатели къ Персидскому престолу, т. е. сыновья дѣды Шаха, которые было Умолкли, когда иностранныя державы казались поддѣрживали состояніе дѣль въ Персіи. (G.C.)

С м ѣ с ь.

Микроскопическія наблюденія надъ дрожжами.

Броженіе, *fermentatio*, составляетъ до сихъ поръ одно изъ самыхъ темныхъ и загадочныхъ явленій

и. Зупеѣнне на was polegam." Po tej przemowie, która najbawienniejszy wpływ okazała na wojsko, Jenerał E parterro wyjechał z Logroño, dla obejrzenia robót pod Labrazą. Słychać, że Jenerał Buerrens osadził dolinę Mena 8-mią batalionami. (G.R.K.P.)

— Gazeta Karolistowska, wychodząca w Oñate, umieściła nadzwyczajny dodatek do raportu Jenerala Balmasedy, w którym tenże donosi, że 5 Września zupełnie pokonał przy Guintanar de-la-Sierra, oddział wojska Karolowej, zostający pod dowództwem Jenerala Cocha. Do Bayonny miała nadejść wiadomość w dniu 10 Września, że Eparterro wysłał do Starej-Kastylii sześć batalionów piechoty, całą zaś artylleryą odesłał do Logroño.

— *Sentinelle des Pyrenées* głosi, o zajęciu przez wojska karolistowskie kilku wiosek w blizkości Barcelony, w skutku czego przednie stráže stoją o wystrzał działowy od tego miasta.

— Nadeszła do Paryża dnia 14 Września następująca wiadomość telegraficzna, z Bayonny: Eparterro, zostawivszy ciężką artylleryą w Peralta i Tafalla, przeszedł przez Ebro z całym swoim wojskiem. Dogłownej jego kwatery miał przybyć posłannik od Rządu, z którym Jenerał odprawił radę wojenną i następnie wykonał poruszenie, wyżej wymienione.

Od granicy hiszpańskiej.

Słychać, że Gubernator z Elisondo na dolinie Basthan uwięziono wraz z 4 osobami z rozkazu Jenerala Maroto i okutego w kajdanki do Estelli odwieziono. Powodem tego uwięzienia ma być, że przejęto korespondencye jego z Muñagorrym, w skutku których miał ułatwić wkroczenie fuerystów na dolinę Basthan. (G.C.)

W ł o s n y.

Wenecya, 4 Września.

Na przyjęcie naszego Monarchy, robią tu ciągłe przygotowania.

— W czasie pobytu dworu w naszym mieście, spodziewamy się przybycia Reszyda-Baszy, który przed podróżą do Berlina, Paryża i Londynu pragnie się rozmówić z Xięciem Metternichem i Posłem Rossyjskim P. Tatyszczewem, co potwierdza, że głównym celem jego podróży jest poprzecznie naradzenie się z Mocarstwami wschodnio-europejskimi. (G.R.K.P.)

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKAŃSKIE.

Czytamy w gazecie Nowo-Yorskiej, że przybył do Washingtonu Posel Meksykański, P. Martinez, i że zachodzące spory między Meksykiem a Stanami Zjednoczonymi, przełożone będą do rozstrzygnięcia Królowi Pruskiemu. (G.R.K.P.)

Е г и п е т.

Alexandrya, 15 Sierpnia.

Donesienia o przybyciu wojska obcego do Teheranu, chociaż nikt nie wątpi, że są zmyślone, sprawiły i tu dużo wrażenia. A jeżeliby przedsięwzięli Anglicy jakie demonstracye z zatoki Perskiej, takowe wywrą koniecznie wpływ bardzo znakomity na politykę Vice-Króla. (G.C.)

Т у р ц я.

Stambul, 21-го Sierpnia.

Donoszą z Brussy, że w tym mieście okazała się niedawno morowa zaraza.

— Posel grecki zawiadomił ziomków swoich, aby się zgłosili w tym miesiącu o dalsze pozwolenie pobytu w Stambule, z zastrzeżeniem, że ci, którzy tego warunku nie dopełnią, pozbawieni zostaną nadal opieki poselstwa greckiego. (G.R.K.P.)

Smirna, 24 Sierpnia.

Podług ostatnich doniesień z Bagdadu, miały się już rozpocząć kroki nieprzyjacielskie niedaleko Baszyre, między Anglikami i Persami; stoczono kilka bitew, w których Anglicy byli zwycięzcami. — Oblężenie Heratu zostało podobno zaniechane bez poprzednich układow; zdaje się, że Szach był zagrożony nie tylko od strony południowo-wschodniej, ale razem i od północno-wschodniej. Prócz tego zaczęli się pojawiać dawniejsi pretendenci do korony perskiej, to jest: synowie stryjów Szacha, którzy ucichli i byli spokojni, gdy Mocarstwa zagraniczne zdawały się być za stanem rzeczy nastalym w Persyi. (G.C.)

ROZMAITOŚCI.

Spostrzeżenia mikroskopiczne nad drożdżami.

Fermentacya, stanowi dotychczas jeden z najniepojętszych i zsgadkowych fenomenów w przyrodzeniu.

въ природѣ. Обыкновенно почитаютъ его простымъ химическимъ дѣйствіемъ, и хамія признають дивныя дрожжи, *ferment*, веществомъ однороднымъ. Но надобно сказать по совѣсти, что химія и ея процессы не достаточны для изслѣдованія тѣхъ органическихъ и только ведутъ къ ученымъ суевѣріямъ. Они не въ остояніи объяснить намъ, откуда происходитъ это внутреннее движеніе, когда вы къ водѣ съ сахаромъ прибавяете нѣсколько капель вещества, известнаго въ обыкновенномъ языкѣ подъ названіемъ дрождей. Г. *Cagniard-Latour* вздумалъ поставить дрожжи подъ микроскопъ, и съ удивленіемъ увидѣлъ, что въ нихъ сперва образуются незримые шарики, которые потомъ увеличиваются разтягиваются и наконецъ разрѣшаются несметнымъ множествомъ инфузорій и микроскопическихъ растений, самаго простаго устройства, похожихъ на крошечные грибы разныхъ видовъ. Все это живетъ, движется, плодится, умираетъ и производитъ феноменъ, который мы называемъ броженіемъ, Т. *Cagniard-Latour* представилъ записку о своемъ открытіи въ Парижскую академію наукъ, которая назначила Гг. *Dutrochet* и *Turpin* для повѣрки факта. Они нашли наблюденіе совершенно справедливымъ, и, по ихъ донесенію, Академія опредѣлила напечатать записку Г. *Cagniard-Latour* въ своихъ мемуарахъ. Все это очень хорошо, и даже весьма вѣроятно, что въ процессъ броженія принимаетъ участіе жизнь органическая, но многіе сдѣлали другое, очень важное наблюденіе а именно, что ученые не всегда умѣютъ владѣть микроскопомъ: сколько уже разъ Гг. *Dutrochet* и *Turpin* видѣли въ микроскопѣ такія вещи, которыхъ ближайшее изслѣдованіе не подтвердило. Съ сильнымъ микроскопомъ нужна большая опытность и необыкновенная осторожность, иначе вы все увидите не впопадъ и въ превратномъ видѣ.

(О.Г.Ц.П.)

Съ озера Тунерз (въ Швейцаріи) 16 Августа.

На прошедшей недѣлѣ, лучшие охотники увидѣли и убили между скалами Штокгорнь, большаго орла названнаго Королевскимъ. Онъ былъ въ 5 футовъ вышиною а съ распростертыми крыльями имѣлъ болѣе 10 фут. ширины. Нѣтъ сомнѣнія, что это тотъ самый, котораго въ 1837 и 1838 году видѣли въ окрестностяхъ Санъ Маврисъ въ области Вале (Valais), гдѣ онъ убитъ и пожралъ нѣсколько дѣтей, но будучи преслѣдуемъ скрылся и найдено только огромное гнѣздо его на скалѣ *Dent du midi* съ двумя малыми орленками, имѣющими по всякому вѣроятію 6 или 7 недѣль отъ роду, однакожь вышиною 2 фута, а шириною съ распростертыми крыльями въ 8 фут. — Первое изъ пропавшихъ дѣтей, которые безъ сомнѣнія сдѣлались добычею сего орла, была дѣвочка имѣвшая 7 или 8 лѣтъ, посланная родителями въ лѣсъ собирать листья для постели. Такъ какъ она не возвращалась изъ лѣса, то ее начали искать и нашли только башмаки, клочки платья и нѣсколько орлиныхъ перьевъ. Въ этомъ году въ тѣхъ же окрестностяхъ исчезло дитя, собиравшее цветы близъ лѣса. И послѣ того, въ томъ мѣстѣ, гдѣ видѣли дитя въ послѣдній разъ, найдено только башмакъ и часть чулка; второй башмакъ, говорили, найденъ въ гнѣздѣ на скалѣ Штокгорнь. Если это действительно такъ, то орелъ несъ бы дитя въ когтяхъ 15 или 16 Швейцарскихъ миль, полагая что летѣлъ съ нимъ по прямой линіи изъ Ст. Маврисъ. Когда охотники послѣ продолжительныхъ усилій нашли гнѣздо на скалѣ *Dent du midi*, самки въ немъ не было, но только два орленка. (С.С.)

НЕКРОЛОГІЯ.

Съ 19-го на 20 ч. прошлаго Августа скончался здѣсь Игнатій Самуиловъ сынъ Волкъ б. Президентъ Гродскаго Суда Ошмянскаго Уѣзда. Проведши часть жизни въ войскѣ, занимался онъ потомъ Гражданскою службою въ судахъ Земскомъ и Гродскомъ Ошмянскаго уѣзда. Преждевременная смерть на 42 году жизни неутѣшимо опечалила, осиротѣвшихъ дочерей, совершенно уже лишившихся родителей. Умственные и душевные качества а особенно обращеніе его въ домашней и общественной жизни, приобрѣли для него общее уваженіе и любовь при жизни а по смерти усугубили душевную скорбь родственниковъ, друзей, слугъ, крестьянъ и всѣхъ знакомыхъ, многочисленнымъ собраніемъ конкъ окруженные смертные останки, провожаемы были на Евангелическое кладбище на Погулянкѣ и тамъ похоронены.

Съ 1-го числа наступающаго Октября начинается подписка на послѣдній Кварталь сего года, на газету Литовскаго Вѣстника. — Цѣна по прежнему 2 руб. 25 коп. сереб.

ВІЛЬНА. Типограф. А.Марциновскаго. Печатать дозволяется. Сентября 25 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Левъ Бороскій.

Звычайно яѣ уважаю за простое дѣяніе химическое, а chemia мieni drożdże piwne (*ferment*) istotą jednorodną. Sumniennie wyznać trzeba, że chemia i jej processa nie są w stanie śledzić ciał organicznych, lecz wiedzą tylko do uczonych przesądów. Nie mogą one nam objaśnić: z kąd pochodzi ów ruch wewnętrzny, gdy do wody z cukrem dodamy kilka kropel istoty, znanej w języku pospolitym pod nazwiskiem drożdży. Panu *Cagniard-Latour* przyszło na myśl wziąć drożdże pod mikroskop, i z zadziwieniem postrzegł, że się w nich zrazu tworzą niedojrzałe kulki, które się potem zwiększają, rozciągają i nakoniec wydają z siebie niezliczone mnóstwo wymoczków i roślin mikroskopicznych, najprostszej budowy, podobnych do drobniutkich grzybków różnego rodzaju. Wszystko to żyje, rusza się, rozmnaża, umiera i sprawnie fenomen, który fermentacją zowiemy. P. *Cagniard-Latour* złożył Paryżkiej Akademii Umiejętności notę o swoim odkryciu, i w skutku tego Akademia wyznaczyła PP. *Dutrochet* i *Turpin* do sprawdzenia tego spostrzeżenia. Znaleźli oni spostrzeżenia te zupełnie prawdziwemi, i w skutek raportu ich, Akademia uchwaliła doniesienie P. *Cagniard-Latour* wydrukować w swoich pamiętnikach. Wszystko to bardzo jest dobrém, i nawet bardzo do prawdy podobnem, że w procesie fermentacji ma udział życie organiczne; lecz wielu zrobiło inne, nader ważne spostrzeżenie, że uczeni nie zawsze umieją władać mikroskopem: ileż to już razy PP. *Dutrochet* i *Turpin* widzieli w mikroskopie takie rzeczy, których bliższe nie potwierdziło śledzenie? Do dobrego mikroskopu potrzeba wielkiej wprawy i nadzwyczajnej ostrożności: inaczej wszystko się widzi niestrafnie i na wywrót. (G.R.K.P.)

Z nad jeziora Thuner, (w SZWAJCARJI) 16 Sierpnia.

W upłynionym tygodniu, upatrzili zręczniejsi strzelcy i ubili między skałami Stockhorn, Orła Wielkiego, Królem zwanego. Był on trzy stopy wysokości, a z rozpostartymi skrzydłami, miał przeszło 10 stop szerokości. Niemasz wątpliwości, że to jest ten sam, którego widziano roku 1837 i 1838 w okolicach St. Maurice w Walezyjskiej krainie (Valais), gdzie zabił i pożarł kilkoro dzieci, ale będąc ścigany uszedł i znalazł tylko ogromne gniazdo jego na skalę *Dent du midi*, z dwójgiem młodych orląt, według wszelkiego podobieństwa, najwięcej 6 lub 7 tygodni mieć mogących, jednakże na 2 stopy wysokich, a 8 stop w rozpostarcie mających. — Pierwszém z dzieci, które znikło i bez wątpienia pastwą tego orła się stało, była dziewczynka, mająca lat 7 lub 8, posłana przez rodziców do lasu dla zbierania liści na postanie. Gdy nie wracała z lasu, przy szukaniu jej, znalazł tylko trzewiki i część sukienek, a przytém kilka piór orlich. Tego roku znikło w tejże samej okolicy małe dziecię, które nad brzegiem lasu kwiatki sobie zbierało. I potem, znalazł także w miejscu, gdzie go raz ostatni widziano było, trzewiczek i części pończoch; drugi trzewiczek znalazł podobno w gnieździe na skale Stockhorn. Jeżeli tak jest rzeczywiście, orzeł więc niostby w swych szponach owe dziecko, przez 15 do 16 mil szwajcarskich, biorąc, że leciał z niem w linii prostej z St. Maurice. Gdy strzelcy walezyjscy po długim szukaniu odkryli gniazdo na skale *Dent-du midi*, nie było w niem obecnej samicy, tylko te dwoje młodych.

(C.G.)

НЕКРОЛОГ.

Z dnia 19-go na 20 ty przeszłego Sierpnia, zakończył tu życie, Ignacy syn Samuela Wołk, b. Prezes Sądu Grodzkiego Powiatu Oszmiańskiego. Przepędziwszy część młodości w służbie wojskowej, zajmował się potem postugą obywatelską, urzędując w Sądach Ziemijskim i Grodzkim Powiatu Oszmiańskiego. Zawsze szon, w 42-gim roku życia, pogrążył w nieutulonym, żalu, od obójga już rodziców osierocone córki. Przymioty umysłu i serca, a bardziej sposob zachowania się w życiu domowém i towarzyskiém, jednacy mu powszechny szacunek i miłość za życia, a śmierć powiększyła żal prawdziwy krewnych, przyjaciół, sług, włościan i wszystkich znajomych, których liczném gronem otoczone zwłoki, odprowadzone zostały na cmentarz Ewangelicki na Pohulance i tam pogrzebione.

Od dnia 1-go następującego miesiąca Października, zaczyna się prenumerata na ostatni tego roku Kwartal gazety Kuryera Litewskiego. — Cena zwyczajna rubli srebrem 2 kop. 25.